

№ 10.

EESTI

TEISIPÄEVAL,
26. JUUNIL 1923.

SPORDILEHT

6
M
A
R
K

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

*Clarence
de Mar,*

*keda praegu
parimaks ilma
marathonijooks-
jaks peetakse*

(Vaata lhk. 208).

A.-S. Balti spordiriistade vabrik Tartus.

Kontor: Aurulaeva tän. № 1.

Ladu: Rüütli tän. № 9.

Kõnetraat 187.

Kõnetraat 602.

Soovitab odavate hindadega hooajaks:

kõiksugu kergejõustiku ja jalgpalliabinõusid.

Vehklemise ja võimlemise abinõud.

Täielikud võimlemissaalide sissesäaded.

Eelarved ja plaanid maksuta.

Esitaja Tallinnas o.-ü. „Esto“ Pikk tän. 47.

O.-Ü.

O.-Ü.

TALLINNAS,

PIKK TÄN. 47.

Soovitab suviseks hooajaks:

kõiksugu kergejõustiku- ja jalgpalliabinõusid, kodu-
kui ka väljamaa tehastest.

Ladus kodu- ja väljamaa uuem sportline kirjandus, käsi:amatud jne.

A.-S. Balti spordiriistade vabriku esitus.

EESTI SPORDILEHT

VASTUTAV TOIMETAJA HARALD TAMMER.

TOIMETUSE LIIKMED: LEOPOLD TÕNISON, WILLIAM FISKAR JA JOHANNES KAUBA.

VÄLJAANDJA EESTI SPORDI KESKLIIT.

TELLIMISHIND:

TERVE AASTA PÄÄLE 500 MK.
1/2 " " 275 " "
1 KUU PÄÄLE . . . 50 " "
ÜSIKNUMMER . . . 30 " "
VÄLJAMAALE POOLE KALLIM.

TOIMETUS JA TALITUS:

TALLINN, GONSIORI TÄN. 4.
KÕNETRAAT 700, POSTKAST 70.

EESTI SPORDILEHT

ilmub iga
15-daks ja 30-daks kuupäevaks.

KUULUTUSTE HINNAD:

TEKSTI EES . . . LHK. 6.000 MK.
TEKSTIS . . . 8.000 " "
TEKSTI JÄREL. " 4.000 " "
LEHEKÜLJE OSAD HINNATAKSE
VASTAVALT NENDE
SUURUSELE.

№. 10.

Teisipäeval, 26. Juunil 1923 a.

IV. aastakäik.

Üleval: „Asa“ ja „Avanti“ teel; keskel: tänavune karikavõitja H. Anto, „Asa“ omanik;
all: „Irvish“, kes havarii tõttu võistluse katkestab, „Asa“ tuleb lõpupunkti.

(Vaata lhk. 215).

J. Mikkovi ülesvõtted.

II Üleriikline koolinoorsoo olümpiaad.

Tallinnas, 9. 10. ja 11 juunil.

Juunikuu kõledail ja pilviseil päevil, korduvate vihmavalingute vaheaegil, üleni veeloikudega kaet spordiväljul peeti noorte spordi suurpidustusi, II-st Üleriiklist koolinoorsoo olümpiaadi.

Ilmadest olenevana olid võistlustingimused märgatavalt ebasoodsad; Kalevi uuel ja osalt valmimatul väljal uppusid jooksurajad juba enne esimest võistluspäeva poristesse veeloikudesse. Märjad ja libedad hüppe- ning heitekohad vähendasid tuntuvalt juba algul saavutusvõimeid ja võistlusmeeleolu — ning sadu kestas edasi veerandpäevaste vaheaegadega kogu olümpiaadi kestel.

Vaatamata kõigist, said tagajärjed siiski oletustest paremad.

Arvuliselt omas erilise tähelepanu tugevasti edustatud provintsi linnadest Kuressaar. Puududes täiesti I-elt olümpiaadilt Tartus, oli ta käesolevale saatnud üle 50 osavõtja, tõustes sellega ootamata linnadevahelises võistluses teisele kohale.

Kuna Tartu põhjendamatu ja hooletu puudumine II olümpiaadilt, osaliselt olnedes organiseerimattusest — võimaldas Tallinnale võitmise võrdlemisi kergelt, ei omanud ka linnade vaheline võistlus esimese olümpiaadi taolist pinevust ja tähelepanu.

Seda enam võib, võrreldes kahte olümpiaadi, siiski konstateerida üldise sportlase tasapinna laienemist, osavõtjate, võrdsete tagajärgede ja jõulise võistluse põhjal.

Kuna esimesel olümpiaadil väljapaistvalt hiilgasid üksikud sportlased (Ewer, Neumann) — võis teisel märgata paljude ühetasaseid, kui siiski tähelepanuväärseid saavutusi.

Lühikesemaa jooksudes väärised tähelepanu tallinnlane Mast ja Paide edustaja Uusna. Viimane võitis 100 m jooksu võrdlemisi kergelt ja edukalt, olles lõpul teise koha omajast Seilerist kolme meetri võrra ees.

Mast — sale ja sümpaatiline debüteerija, keda käesoleval ajal kahtlemata kogu õpilaskonna paremaks kiirjooksjaks tuleb pidada — võitis olümpiaadil haruldaselt ilusa ja stiilse jooksuga 200 ja 400 m., kuna ta tagajärjed arvestades halbu teid, võrdlemisi hääd olid.

Keskmaades olid juhtivail kohtel kolm tallinnlast: Tiisfelt, Alsok ja Känd. Esimene neist, kuuludes käesolevast aastast

meie edukamate pikamaajooksjate hulka, omandas 1500 kui ka 3000 meetri jooksudes meistri kohad, poristel ja pehmetel jooksuradadel näidates aegu 4.37 ja 9.48,1.

Alsok, kes 800 meetri jooksus Tiisfelti võrdlemisi kergelt võitis, sai ümberlinna teatejooksu puhul vahetuskoht teate edasiandja naelkingast jalast kergelt haavata, mille tõttu ta enam 1500 m. jooksust osavõtta ei võinud, sellest olenevana oli ka oodatav konkurents selles vähem äge.

Provintis oli keskmää, kui ka teate jooksudes nõrgalt edustatud, selle nähtuse põhjustab vist peaaesjalikult kohaste harjutuskohtade ja jooksuradade puudumine provintsilinnades.

Ilmne oli Kuressaare ja Pärnu teatejooksu meeskondade oskamattus teadete edasiandmisel ja vastuvõtmisel, kuna see sagedasti jooksuhoota, peaaegu seisakust sündis — viimasest tingituna võib mõista ka mõlemate kaotust Tallinna B komandodele.

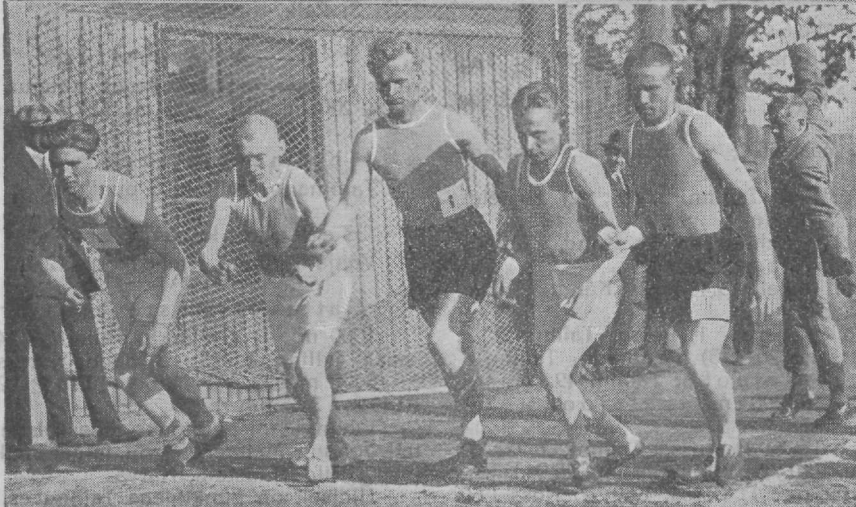
Hüpetes oli parem mees Noss (Tallinn) tagajärgedega — kaugushüpe 6 22¹/₂ ja kolmikhüpe 12.83. Provintslastest oli siin häa Meimer (Pärnu).

Ketashesites oli Tartu sportmeeste puudumine, kes sel alal käesoleval aastal võrdlemisi tugevad, saavutuste keskpärasuse põhjuseks. Meistriks tuli Ernesaks rahuldava tagajärgjega 34.02.

Kuulitõuke võistluskohale ilmus rohkearvuline rida võistlejaid, kuid siin oli, eriti provintslaste juures, tehnika konarlus suurimaks silmapaistvuseks — paremaks olid tallinnlased Liinat ja Lehtmets.

Viievõistluse võitis võrdlemisi kergesti tugev ja lootustäratav Pärnu sportlane Meimer, asetudes enda saavutustega meie paremate viievõistlejate keskmisele tasapinnale. Lühikeste maade meistri Masti kõrval oli ta üldse kogu olümpiaadi tähelepanudavam ja ilusam sportlane: laiaõlgne, sale ja sitke, omades päale märgatava energia, tasakaalukat otsustamisvõimet ja intelligentsi. Paremad saavutused olid tal oda 44.90 ja kaugushüpe 6.01. Meesvõistlejaist omas ta 9 punktiga olümpiaadi parema sportlase nimetuse.

Naissportlastele oli olümpiaadi kavasse laialdane hulk võistlusnumbrid võetud, kuna ka võistlejaid arvult palju rohkem oli kui I-sel Tartu olümpiaadil. Eriti tugevalt oli siin Kuressaare esitatud.

II Noorte Olümpiaad Tallinnas.

Üleval: Üldine rongikäik linnas.

Keskel: edukad naissportlased, teine vasakult — Einstein, viies — Beek.

All: 800 m. start, teine vasakult — J. Alsok, võitja.

Akeli foto.

Spordi- ja mänguabinõude kauplus Spordiait

Tallinn, Narva m. 19. Kõnetr. 5-59.

Spordi- ja mänguabinõude kauplus Spordiait

Tallinn, Narva m. 19. Kõnetr. 5-59.

Jooksudes ja kaugushüppes võitis kahvatu ja kuivetand narvalane, preili Einstein. Hüpetes ja odaheites oli hää preili Beek (Tallinn).

Jalg-, võrk- kui ka korvpallis ning murutõnise ja jalgratta sõidu võistlustel oli kaaluv ülevõim Tallinna käes. Tähelepanu vääris provintsist vaid rahuloldav Kuressaare võrkpalli naiskomando — kelle kohta Tallinna meeskomando esitaja poolaljatades tähendas: „Võistleksime paremini Kuressaare naiskomandoga kui meeskomandoga“ — soovi põhjenduseks pidades esimese paremust.

Üldse andsid võistlused vaatamata tartlaste puudumisest ilmeka ülevaate meie kasvavate sportlaste tasapinnast, kuna ka korraldus võrdlemisi rahuloldavana andis tänuväärt tunnistuse võistluskomitee hoolikast tööst.

Alex A.

Üldised tagajärjed olid järgmised:

Kergejõustik.

a) Meesvõistlused:

100 m.: 1) Usna, Paide, 12,1; 2) Seiler, Tallinn, 12,4; 3) Mast, Tallinn, 12,6.

200 m.: 1) Mast 25,6; 2) Usna 26,1; 3) Seiler 26,4.

400 m.: 1) Mast 56,9; 2) Seiler 57; 3) Ende Tallinn.

800 m.: 1) Alsok, Tallinn, 2.07,6; 2) Tiisfeldt, Tallinn, 2.09,8, 3) Ende.

1500 m.: 1) Tiisfeldt 4.34; 2) Känd, Tallinn, 4.39,3; 3) Laurson, Tapa, 4.48.

3000 m.: 1) Tiisfeldt 9.48,1; 2) Känd 10.13,2; 3) Laurson 10.48,8.

110 m. tõketega: 1) Pessa, Tallinn, 20,2; 2) Kaljo, Kuressaar, 20,5; 3) Kraamann, Tallinn.

4x100 m. teatejooks: Tallinn 49,4.

800+400+200+200 m. teatejooks: Tallinn 4.05.

Kaugushüpe: 1) Noss, Tallinn, 6,22; 2) Meimer, Pärnu, 6,01; 3) Liinat, Tallinn, 5,94.

Kõrgushüpe: 1) Pessa, 1,60; 2) Noss 1,60; 3) Grossholm, Pärnu, 1,55.

Kolmik hüpe: 1) Noss 12,85; 2) Tammann, Tallinn, 12,08; Kirsipuu, Tallinn, 12,07.

Teivashüpe: 1) Tammann 2,90; 2) Palm, Tallinn, 2,90; 3) Kaljo 2,80.

Kuulitõuge: 1) Liinat 12,05; 2) Lehtmets, Tallinn, 11,31; 3) Kikk, Paide, 10,56.

Kettaheide: 1) Ernesaks, Tallinn, 34,02; 2) Lehtmets 31,12; 3) Meimer 30,77.

Odaviske: 1) Meimer 44,90; 2) Laurson, 42,73; 3) Riis, Tallinn, 41,12.

b) naisvõistlused:

60 m.: 1) Einstein, Narva, 8,9; 2) Kukk, Pärnu, 9; 3) Beek, Tallinn.

100 m.: 1) Einstein 14,3; 2) Prass, Tallinn, rinnajagu maas; 3) Kukk.

300 m.: 1) Prass 47,8; 2) Einstein 49,2; 3) Beek 50,8.

Kõrgushüpe: 1) Beek 1,27; 2) Okk, Kuressaar, 1,24; 3) Kubjas, Narva, 1,20.

Kaugushüpe: 1) Einstein 4,56; 2) Beek 4,51; 3) Okk 4,46.

Odaviske: 1) Beek 30,27; 2) Paivel, Kuressaar, 22,83; 3) Einstein 15,86.

c) noorte võistlused (väljaspool olümpiaadi kava):

100 m.: 1) Thielik, Pärnu, 13,1; 2) Rütel Tallinn, 13,2; 3) Leeber, Kuressaar, 13,3

Kettaheide: 1) Leeber, 32, 64; 2) A. Jürvetson, Kuressaar, 32 32; 3) E. Jürvetson, Kuressaar, 29,45.

Kõrgushüpe: 1) Rütel 1,47; 2) Leeber 1,47; 3) Palk, Kuressaar, 1,45.

Viievõistluse

võitis Meimer, tagajärgedega: kaugus 5,58, oda 43 21, 200 m. 26,4, 1500 m. 5.57,6 ketas 31.76.

Kolmevõistluse noortele
Tammann, Tallinn, 6 punktiga.

Teatejooks ümber Tallinna.
Võitja Tallinna I meeskond 12 m. 26,6 sek.

Rattavõistluste tagajärjed:

1000 m.: 1) V. Märka, Tallinn, 1,34,5; 2) Pullisaar, Tallinn, 1,53,3; 3) Salm, Kuressaar, 1,54,3

5000 m.: 1) V. Märka 10.16,7; 2) Pullisaar 10.49,2; 3) Salm 12,25.

Olümpiaadi paremaks meesvõistlejaks tunnistati Johann Meimer, Pärnu, ja paremaks naisvõistlejaks Hilda Einstein, Narva.

Üldiselt on punktidega Tallinn esikohal, omades 377 punkti Kuressaare 83 või kõigi teiste 233 punkti vastu.

Üjumise- ja sõudevõistlust peetakse edaspidi, kui ilmad lubavad.

— e.

Sportarstlised näpunäited.

Saksa staadioni sportarsti Dr. med. W. Kohlrauschi järel.

Kehaharjutused kui isiklik positiivne hügieen.

Võimlemine ja arstikunst on olnud vanade kreeklaste juures vennaksed ja käinud käsikäes, üks arstimiseks, teine haigustest hoidumiseks. Võimlemist on nad sageli kõrgemaltki hinnanud. Seda ei tarvitanud nad ka siis ainult hoidumisabinõuna. Seejuures on neil nähtavasti suur hulk raffineeritud määrusi olnud käsitada, mis aga enamuses kahjuks meie ajani pole säilinud.

Meie peame nüüd uuesti kogemuste ja leiduste najal omandama, mida kreeklastel ligi 2000 aasta eest on unustanud.

Kehaharjutuste esimene tähtsus olgu isiklik positiivne hügieen. Esimesena olgu keha puhtushoiust jutt. Seda ei pruugi moekunsti raffineeritud abinõudega teha. Lihtsamad abinõud on kõige paremad. Eeskujuks võiks siin sõjaväe määrusi võtta. Juuksed ei tohi pikad olla (tagantpoolt kuklani masinaga aetud). Kord nädalas, maadlejate juures sagedamini, on tarvilik peäd vee ja seebi või piiritusaineid sisaldava juukseveega pesta. Et juukste tahkeks ja hapraks muutumisest hoiduda, tuleb neid võimalikult lõhnata juukseõliga kergelt võida.

Väga suurt osa kehalises tervises etendab hammaste eest hoolitsemine. Räpased hambad pakuvad parimat ulualust haigusidudele. Ka sportlane ei tohi sarnast hädaohtu tühiseks pidama. Korralik puhastamine iga söögi järel mitte liig kõva harjaga on jõupäraliseks kaitseks. Kriidipulber on seejuures odavam kui hambapasta ja sama otstarbekohane. Veele võib veidi veel vesiniku ülihapendit juurde lisada.

Sooje vanne puhastamise mõttes ei tule rohkem kui kord nädalas tarvitada. Sage-damad soojad vannid nõrgestavad. Sellega jäävad puudutamata muidugi soojad vannid kosutusabinõuna päälle kestvusharjutuste. Sellest edaspidi.

Nahk

vajab sportlasel erilist hooldamist, olgu see enne või pärast sportlist tegevust, võistlusel või treeningul.

Tähtsaim on higi eemaldamine. Kus aga iial võimalik, tuleb seda sooja vee ja seebiga teha. Seejuures tuleb päälle jal-

gade veel põhjalikult puhastada neid kohti, kus kaks kehaosa üksteist hõõruvad. Neid kohti on soovitatav harjutuse eel mingi loomarasvaga, Lanoliniga või millegi muuga (mitte vaseliiniga, kuna see mineraalrasv on) määrides kaitsta, ka on kestvusharjutustes soovitatav n. n. suspensoriumi kanda.

Külmal dushil

on isesugune koht naha eest hoolitsemisel. Tema kasu ja kahju üle on palju vaieldud. Nahka teatud määral piitsutavad veejoad on kõvaks ärrituseks sellale, mille läbi nahas peituvad väiksed veresooned tugevalt kokku tõmbuvad. See kokkutõmbumine on keha kaitse liig suure soojuse lahkumise vastu. Päälle ärrituse uhutakse aga need eriliselt hästi verega läbi ja mõnusa soojuse tunne leiab aset. On see nii, on keha tervelt ja õieti reageerinud. Võib aga ka kestva külmaärrituse tõttu vale reaktsioonile jõuda. Siis jääb vere tugev vool tulemata ja külma tunne püsima. Need asjaolud on külmaveekultuuris (külma veega arstimine) hästi tuntud. Sääli harjutatakse keha ettevaatliku dushi kestvuse tõstmise ja saavutatakse naha reaktsioonivõimsuse tugevnemine, s. o. kaitse külmetushaiguste vastu.

Meil maksab järgmine. Külmad dushid, mis täieliku soojustunde järele jätavad, on orgaaniliselt tervele inimesele lubatud suvel kui talvel. Niipea kui soojustunnet dushile järgneval kuivatusel ei saabu, tuleb edaspidi dushi kestvust vähendada või soojemat vett valida. Verevaestel tuleb soojusereaktsiooni puudumine sagedamini ilmsiks. Siin soovitatakse külmade või leigete pesemiste või loputustega (mitte üle 20° C) ja nädala pärast 15° C külma dushi juurde üle minna. Paremad on lühildane ja külm kui kestab ja leige. Päälle dushi kiire ja energiline kuivakshõõrumine ja kiire, lühildane võimlus, milleks kõige kohasemad poksi löögiharjutused ja paigal jooks. See kõik ei tohi üle 3 minuti kesta, siis kiiresti riietada.

Ka täiesti tervele on reegliks mitte enam kui üks külm dush päevas. Palavamal suveajal võib sellest üleastuda, nimelt siis, kui kogemuste najal mõnusustunde kasu karastamise läbi suurem on kui jõu kaotus,

Üleliigsest tuleb aga hoiatada. Mitme ületreeningu põhjus seisab liig sagedases külmas dushis.

Naha karastamine vabas õhus.

Samal kujul, nagu külma vesi, mõjuvad ka külm ja soe õhk, tuul jne palja keha peäle. Veresooneid laiendavad või kitsenevad tarviduse järel. Riidetatud kehaga kujuneb riiete alla ühesugune soe auru kiht, mis nahale mingid ärritusvõimalusi ei paku. See ei harjuta ennast seega mitte ja ei reageeri tarviduse korral tarviliselt tundlikult. Tulevad külmetushaigused.

See, kes kestva sporti harrastanud, langeb, nagu praktika näitab, palju harvemini külmetuse ohvriks. Silmapaistvavam oli see sõjas. Sääli tuli vaevalt külmetushaigusi ette. Paljud inimesed, kes kodus oma külmetustest kuidagi lahti ei saanud, seletasid mulle, et see neilt kui käega võetud. Ja kui palju oleks sääli nähtavasti külmetusteks põhjusi olnud!

Meie kogeme, et alatine kartus külmetuste ees just vastupidise soovitud mõjule esile kutsub. Külmetushaigused on korterahaigused, vabaõhuelu kaitseb sellest.

(Järgmises numbris päikse mõjust, massaažist jne.)

Spordi sotsioloogia.

Dr. H. Risse samanimelisest broshüürist.

(Järg).

Ajaliselt ja ruumiliselt seisame meie alati ühe jalaga igavikus. Sellesse ilma-suhtumisse passib sport täielikult. Ta on ainult vorm, väljapääsutee, mida aheldud individuum otsib.

Turnimine ei ole ses mõttes individuumi ahelate purustamine, vaid otse vastupidi, veel suurem aheldumine, üldise mehaneerumissüsteemi erikuju, selle ülekanne kehaharjutuste valda. Tema tekkimine Saksamaal on seotud Saksa vabadussõjaga. Selajal ei ole ta algul muud kui katse sõjalise tubliduse kasvatamiseks, mis oma vormi selajal arenevast ratsionaliseeruvast kapitalismi süsteemist ammutab. Kahtlemata püüab „turnimine“, nagu Jahn teda plaanitseb, tervet kehaharjutuste kompleksi, mida meie praegu suuremalt osalt spordiks nimetame, endas ühendada, see aga võõrdub hiljemalt tema eluta formalismi ja individuumi masendava mehaneerumise tõttu. Sest seljapööramine rekordidele, massiliste arenemisvõimaluste enamsoodsustamine isiklike ees — midagi demokraatlis-sotsialistlikku aristokraatlis-individualistlike asemel — teatud individuumi asetamine kindlate reeglite alla, mis sellele mingit — ma mõtlen „lugupeetud“ grupp- ja vabaharjutusi — või ainult vähest ruumi lubavad, kõik need asjaolud pidid põhjalikult lahutama spordi ja turnimise, kuna nad sootuks erinevatele ilmavaadetele tugevad. Juba riitus tunustab seda. Spordis on riie otstarbekohasuse põhimõtte kohaselt väljatöötatud,

jättes üksikasjades isikule laia vabadust, turnimises tuletab see meelde militaarset univormlikkust. Ka ei võimalda see riie oma pinevuse tõttu kehale täielikku liigutisvabadust, olgugi et ta küllalt kerge on. Pikad sukad, randmeni ulatavad varrused, põlveni ja allapoole ulatavad püksid, kõik see on „univorm“. Turnimist harrastatakse kinnises ruumis, ta ei tunne mingit treeningut sportlises mõistes ja alkoholimaitsmine ei ole temale loomuvastane. Selles atmosfääris ei kasvatata individuumi. Individualiteete loob enese-edasiviimisesund, individualiteete loob viimistletud elu üksikavalduste kõrgemate saavutuste võitmiseks peetud võistlus. Turnisaal on südametunnistuse suigutamine ja päälegi halb, senni kui ta põhjalikult ei muutu. Püütakse mõelda, et ometigi on midagi keha hääks tehtud, olgugi et peale seda vähestki kasu suurema hooga nikotini ja alkoholi maitsmisele andutakse. Nendest mõnusedest keeldumine ei tähenda sportlasel mingit kapriisi või silmakirjalsust, vaid üldindividualiteedi pühendamist mingi eesmärgile, teatud mõttes seega askeesi. Kõik individualiteetid käivad kunagi ja kusagil mingist askeesist läbi. Seda on Yogadoktriin, katolilik kloostrielu ja kõik õhtumaa kunstnikud tunnud. Alles võitlus eluga, võitlus iseendaga, oma nõrkuste vallutamine, see läbi, et elu tervikuna ühe sihi saavutamiseks pühendatakse, et kokkusurutud hammastega hüütakse, „siiski!“, see alles loob individualiteedi.

Nüüd jälle sportlasest. Ka suurim and võimaldab ainult silmapilgusaavutusi, kui mitte tüse tahe vastavat eluviisi üleval ei pea. Sport on tegelikult tahtekool, tahtekasvatus, turnimine omal praegusel kujul ainult tervisevastane, inetuid kehavorme soetav kehaharjutus.

Praegusaja suurimad ujujad.

„Suomen Urheilulehti”st“ Jaakko Mikkola järel.

Duke Paoa Kahanamoku, olümpiavõitja 1912. ja 1920 aastal, kuulub olevat veel praegugi endises vormis, kuid sellest hoolimata usub ta, et Johnny Weissmüller Illinois Athletic Clubist on suurim ujuja, kes ilmas olnud. Seda väljendas ta Los Angeles Athletic Clubi ruumides sel puhul, kui Johnny oli rikkunud tema, 12 aasta eest samas kohas pandud siserekordi 50 yardis. Sama päeval hommikul oli see 18-aastane ujumisime parandanud veel nelja muud ilmarekordi, millega tema nimel olevate ilmarekordide arv tõusis 32 pääle.

Weissmülleri rekordinimestikus on ainult üks auk, nimelt 50 yardi avavees, mille tagajärg seisab Kahanamoku nime järel. On arvamist avaldatud, et Weissmüller on jätnud selle rekordi vana veteraanile sõpruse ja austuse tunnustuseks, sest vormis olles võiks ta igatahes rikkuda 23 sek. 50 yardis. Mitteametlikult ollagi W. ujunud mainitud ajast rutemini. (Iskuda võib siiski, et ta lähemas tulevikus parandab ametlikult sellegi rekordi. W. on praegu ilma spordiajakirjanduse meelest suurim ujuja, laiemate ringkondade silmis võitmatu. Seda tunnustab Kahanamokugi.

Viimasel ajal tekkinud kodusõjas tehtud järelandmised, kergejõustiku esivõistluste korraldamises turnijate poolt, on seletatavad ainult sellega, et turnijad täielikult massisid kaotada ei tahtnud, kuna ka kokkuleppele ei jõutud.

(Jürgneb).

Mõni aasta enne W. äkilist tõusu on aga Duke pidanud Norman Rossi ilma nobedamaks ujujaks.

Ross arenes ruttu ja pääsis lühida ajaga meistrite kilda, võites Lääne-Ameerika hiilgust, Ludy Langeri, Los Angeles A. C. Rossil olid suured anded ja kõva tahtejõud. Temale sobivamaks maaks oli veerandmail, kuid lühema-teski maades oli ta rekordivõimeline. Liitriikide poolt 1919. aastal Pariisis korraldatud võistlustel oli Ross imelaps. Ta võitis osa igast võistlusest 100—1500 meetrini ja võitis kõiki, näidates päev-päevalt paremaid saavutusi, sellest hoolimata et võistlusi peeti iga päev, vahet pidamata. Paar päeva hiljem Seine jõel korraldatud 10 maili võistluses võitis ta oma lähedamat vastast 1 mailiga. Näib, et Weissmüller ei oma Rossi vastu pidavust, sest ta ujub ainult lühidaid maid. Hiljemalt vast ehk läheb ta pikemate maade pääle üle ja tõendab oma vastupidavusvõimetki. Praegu peavad aga paljud Norman Rossi suuremaks ujujaks kui Weissmülleri, — kes kunagi ei kaotanud pääd suures võistluses. Weissmüller on seisnud hiilgevormijs ainult mõned

Duke Paoa Kahanamoku

kuud, kuid on ka samal ajal saanud tooreid kaotusi, näit. Ludy Langerilt ja Warren Kealohalt.

Kuid tagasi Norman Rossi juurde. Pariisi võistluste järele läks ta pikemale võistlusreisule Havai saartele ja oli paremas vormis kui kunagi enne. Ta kutsus Duke Kahanamoku 220 yardi võistlusele ilmameistri nime pääle. Duke'ist oli teada, et ta omab kiirust kui ka vastupidavust. Kahanamoku teadis, et Ross on kõvem vastane, keda ta kunagi varem kohtanud ja hakkas kahtlema omas võimises, kuna ta päälegi paar aastat ei olnud võistelnud. Ta pööras oma kauaaegse sõbra, Dad Centeri poole, kes Havai ujumisliidu president ja küsis sellelt nõu. See hurjutas teda iseloomu kindlusetuses ja võttis tema viimistlusharjutused oma hoole alla.

Mõni päev enne võistlusi pani president Center toime katsevõistluse 100 yardil. Ehk küll Duke katsele astus ebakindlana, saavutas ta sarnase aja, mida keegi hiljem ei ole suutnud rikkuda, 52 sek. Selle järel oli Center tema võidus kindel.

Starti ilmus Ross rahulisena ja külma-verelisena, kuna Kahanamoku tuli palavikuliste silmadega ja segase ilmega. Duke oli ujumise alguses pikaldasem, jälgis siiski kindlalt vastast. 100 yardi pääl oli ta 5 yardi järel. Päältvaatajad ja Duke isegi hakkasid kahtlema juba Havai kuulsuses, kuid Centeri nõuande järel hakkas Kahanamoku hoogu lisama. 160 yardi pääl oli Ross veel 4 yardi ees, 20 yardi finishist ujusid mõlemid juba rind-rinnal ja finishis oli Duke 1 yard ees.

Nii on sagedasti juhtunud. Kui üldiselt on arvata, te Duke kaotab, on ta lõpuks võitnud. Duke Kahanamoku omas omal hiilgeajal järgmisi rekorde: 50 yardi (bassään) $23\frac{2}{5}$ sek., 50 yardi (avavesi) 23 sek., 100 yardi (a.) 53 sek., 150 yardi (a.) 1 m. 32 sek., 200 yardi (a.) 2 m. $13\frac{1}{5}$ sek. ja 220 yardi (a.) 2 m. $26\frac{2}{5}$ sek.

Kõik eelmainitud rekordid, pääle 50 yardi avavees, on Johnny Weissmülleri poolt loodud. Nüüd ei saa kiirujumisest ilma Weissmülleri nime nimetamata rääkida. Meteorina kerkis ta sporditaevale, olles 2 aastat tagasi täiesti tundmatu. Sünnipoolest on ta australiane, põllumehe poeg, kauni kehaga, pikad käed ja jalad võimsate kuid arendamata lihastega. Esimese õpetuse sai W. Norman Rossilt.

Johnny kerkis meistriks üleöö. Harva on keegi nii kiirelt edenenud kui tema. Oma stiili on ta ise täiendanud ja kauge-

male viinud kui teised meisterujjad. Siiski leitakse selles sarnadust Duke'i omaga, sellest ajajärgust, kui see esimest korda olümpiaadivõitjaks tuli. Hiljem on Duke oma stiili suurelt muutnud.

Weissmüller ei ole nii tüse kui Norman Ross, Harry Heber või Duke Kahanamoku, olgugi et ka need on pikaliikmelised. Kui Weissmüller esimest korda nägi Ludy Langeri enne 220 yardi võistlust, ütles ta „seda võin ma küll võita, vaadake kui väike ta on.“ Sel korral küll vana veteraan kuidagi võitis.

18-aastane Johnny Weissmüller näib ennem poisikesena kui mehena. Räägitakse, kuidas ta nooruse tuhinas oli igatsenud ilmarekordide järel, mitte selleks, et ilmameistri nime või kuulsust omandada, vaid selleks et auhinnaks lubatud jalgratast saada. „Gee how I want that bike“ oli Johnny ütelnud Honolulu saarele sõites võistlema.

Praeguses vormis püsides on Weissmüller kindlasti võitja Pariisi olümpiaadil. Tema vana treener on lubanud selle eest hoolt kanda, et ta selleks ajaks veel paremasse vormi läheb,

1924. aastaks on nii mõnigi vana kuulsus kadunud. Niisugused veteraanid nagu Norman Ross, Stubby Krüger ja Duke Kahanamoku kuuluvad kadunute kilda. Kuidagi suudab ehk püsida veel kolmanda olümpiaadini Ludy Langer, kes ikka endiselt ujub häid aegu. Weissmülleril on aga heledad väljavaated. Tema paremad päevad on veel ees, olgugi et ta nüüd juba üliloomulikuna paistab.

Kui Weissmülleri peetakse praegu suurimaks ujujaks ja meheks, kes võib veel midagi näidata, mida ei söenda uneski uskuda, on Duke Kahanamoku olnud ikkagi lugupeetavam ja hiilgavam kõigist meistritest. Astudes 1910. ja 1922. aasta vahelisel ajajärgul Havai saarele, võis näha, et sääl igalpool esimene ja viimane mees oli Duke Kahanamoku. Ta oli saare tõelik jumalus, kelle nimi käis suust-suhu aukartust äratavana. Kui ühel udusel hommikul laev saabus Honolulu sadamasse, astus sadama virvendavate tulede valgel laevale esimesena Duke Kahanamoku. Ta oli rietatud rahvuslisse rüüsse, milles ta kuue jala, kolme tolli pikkune tüse kogu avaldas suursugusust ja pidulikkumuljet. Ta ei olnud muutunud sest saadik kui teda pääle Antverpeni nägin Londonis.

Ta on võitnud võistlused kergelt. Duke võistles Stokholmis maailma parematega ja võitis, kuid ei uskunud ise võitvat. Ta

on alati valmistanud võistluste vastu suure hoolega. Ta ei ole kordagi elus tarvitanud tubakat ega viina ja selle tõttu on ta nii kaua vastu pidanud kõvadele võistlustele. Võimas Ross omil paremail päivil ei suutnud Duke'i vallutada 100 yardil. Näis kui oleks Duke laisklenud ja halvasti ujunud, sest harilikult jäi ta ikka algupoolel oma kaasvõistlejaist maha ja lõi neid alles lõpul. Selgus aga, et see oli ainult Duke'i pettus, kes sellega omale suuremat võistluslõbu valmistas. Selgelt paistis see silma läinud aastasel Yale ja Havai vahelisel teateujumisel. Enamuses oldi selles arvamises, et Duke'i päevad on loetud ja Yale võidab, sest nende mees Jeliffe, kes nobedam üliõpilasujuja, oli viimasel vahetusel 5 yardi ees. 5 yardi on pikk maa Jeliffi taolise mehega 100 yardil võisteldes. Duke nägi, et nüüd on tal vast tarvis täiest jõust ujuda. Ta kargas vette kui pöörane ja ujus esimesed 50 yardi 22 sek.! (ilmarekord tema nimel 23 sek.) ja oli 60 yardi kohal juba Jeliffiga kõrva. Siis ujus ta sellega ühes kunni viimaste yardideni, siis — paar võimsat lööki ja võit oli käes. Kui ta käed puutusid finishi laudseina, lendasid tuhanded õlgkübarad õhku ja pöörane rõõmukisa väristas ujumishoonet, sarnast võistlust ei oldud varem veel nähtud. Duke aga astus veest välja kui sädelev veejumal. See oli määratu jõud, mis tema kehas peitus.

Ta on kuus jalga ja kolm tolli pikk, üle 200 naela raske. Ta ihu on tumedam kui tavaliselt havailastel. Troopika palavus ja päike on põletanud selle mustjasruuugeks, kuid muidu on ta tüübiline havailane; mustad silmad, tugev nina ja välja- paistvad põskluud.

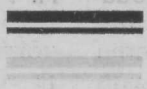
Kord on nähtud Duke'i tõstvat üht 160 ingl. naela raskust meest ühe käega ja hoidvat teda õhus. Tema käe- ja jalamuskulatuur on määratu tugev, mis teda ka võitmatuks tegi vees.

Duke Kahanamoku on nüüd hakanud filminäitlejaks ja huvitav on oodata, mis-

Johnny Weissmüller ja Norman Ross

suguste vägitükkidega ta sääli hakkama saab. Samal ajal rühbib aga Johnny Weissmüller, Illinoisi täht, täiel rinnal edasi, ikka suuremasse kuulsusse ja ausse.

De Mar on tõelik marathoneimeister,

~ ütleb Mike Ryan. ~

Ta on kolm korda võitnud Bostoni marathoni.

(„Idrottsbladet“ järel).

„Clarence De Mar on parim marathoni-jooksja, keda ilm kunagi näinud,“ ütleb Mike Ryan, tuntud Ameerika sporditeadlane, päälle selle Melrosi trükitöölise kolmekordse võidu Bostoni marathonis. „Keegi päälle tema ei ole suutnud seda kolme korda võita. De Mar on võitnud selle 1911, 1922 ja tänavu nüüd. Ta jooksis selle jalavigastusest hoolimata alla 2.24 ja oleks võinud veel pareminigi! Ta on imestamisväärt jooksja.

De Mar ei ole ainult mitte imestamisväärt, vaid loob uue stiili siin, revolutsiooni marathoni-jooksus. Ta jookseb mäest üles ja alla sama stiili ja hooga. Ta võtab väikse sammu, hüppab päkal ja ei oma mingit kehastiili. Ta veereb edasi kui part, ja igaüks ootab iga silmapilk teda lõpetavat. Kuid sellevastu, kui ta väsinud ja väljapumbatud välja näeb, üllatab ta päältvaatajaid, konkurrence ja eksperte korraga pika ja kõva spurdigaga. Seda teeb ta paar korda jooksu kestvusel. Ma arvan ta on võitmatu!“

De Mar sai käesoleval kuul 35 aastat vanaks. Kuid aastad ei ole nähtavasti ta päälle mõjunud, ta on parem kui kunagi enne. Tänavu oli tal üheksas marathoni-jooks. Kaks esimest jooksis ta 1910. aastal, mil ta Bostoni marathonis teise ja Brocktoni marathonis kolmanda auhinna saavutas. Viimast jooksu on ta võitnud veel 1911. ja 1917. aastal ja Bostoni marathoni, nagu öeldud, 1911, 1922. ja 1923. 1917. aastal oli ta kolmas. Stokholmi olümpiaadil oli ta ka osavõtjate hulgas, kuid lõpetas vast kaheteistkümnendana.

Frank Zuna't peeti talle tänavu kõvaks vastaseks, kuid sel oli küllaltki tegermist ühe skandinaavilase Michelseniga, et teisele kohale pääseda. Viimast ennustatakse tuleva-aastaseks võitjaks. Tänavu seiras ta De Mari üle poole tee ja jäi maha alles mitmekordse spurdi järel.

Kümne maili puududes finishist hõõrus De Maril vasaku päka alla suur rakk, mis sundis teda jooksma varvastel. Viis maili finishist pörkas ta kokku ühe jalgrattamehega, sattus parema jalaga rattakoda-

ratsele, purustas kinga ja vigastas jalga. Sellegipäele vaatamata ei vähendanud De Mar oma kiirust ja jooksis energiliselt lõpuni.

Zuna oli lõpupoole tugev ja võitis Michelseni, kelle väsimust veel skandinaavlane Wallie Carlsson kasutas.

Käesolevas jooksus võistlesid viis varem võitjat. De Mar oli üks. Zuna, kes teiseks jäi, võitis 1921. Linder, kes võitis 1919, lõpetas nüüd seitsmendana ja järgmisena Kennedy, 1917. aasta võitja. Üheteistkümnemes, väike kanaadalane Fabre, kes võitis 1915, sai originaalsusega hakkama — finishist läbi jookstes hüppas ta kohe ühte väiksesse restoraani sisse, kus taldriku täie ernesuppi hävitas.

Kool & Mäng

Tallinn, Vana Posti t. 2

Kõnetraat: 16—56, 21—78

Mänguasjad, Koolitarbed,
Süstad ja tõukekelgud.

De Mar oli päevakangelane. Melrosis võeti ta vastu suure rahvahulga poolt, kes teda lärmirikkalt kunni raekojani saatis, kus pidusöök oli korraldatud. Linnaherrad ja kõrgemad vaimulikud olid esitatud, ning vabrikuvilede ja kirikukellade helina saatel ülistati võitjat. Tänaval olid auvahtidena ülesseatud skoudid — De Mar on ka üks linna skoutide päalikutest.

Mälestamisväärse jooksu tagajärjed olid: 1) De Mar, Melrose, 2.23.47; 2) Zuna, Millrose, 2.25.30; 3) Wallie Carlson, Chicago, 2.27.10; 4) Michelsen, Stamford, 2.28.27; 5) Gunnar Nilson, Finnish-American A. C., 2.29.40; 6) Nestor Erickson, d:o, 2.29.46; 7) Carl Linder, Boston, 2.30.02; 8) Bill Kennedy, Stamford, 2.33.47; 9) Joseph Conto, Pastime, 2.38.20; 10) A. Flanders, Boston, 2.40.41.

Göteborgi mängud alanud.

Kinnised (sise) tennisvõistlused.

Göteborgi mängud avati, nagu Stockholm olümpiaadki 1912. aastal, sisevõistlustega tennis. Avamine sündis pidulikusega, Rootsi kuninga juuresolekul, kes ise ka teatavasti suur tennisportlane. Pääle Skandinaavia riikide olid tennis esitatud Saksamaa ja Ungari. Võistlustel oli üldiselt suures ülekaalus Saksamaa.

Dr. Bela von Kehrling, võitja üksikmängus meestele Göteborgi võistlusmängudel.

Üksikmäng meestele.

See ala oli kogunud suure arvu kõrgeklassilisi mängijaid, kelle vahel mitmeidki ägedaid ja põnevaid matshe peeti. Favoriidid olid sakslased Rahe, Demasius ja Mildenhauer, ungarlane v. Kehrling, daanlane Roving, norralane Nielsen ja rootslased Wennergren, Wallberg ja teised.

Saksa meister Rahe võitis sümpaatlist norralast Jack Nielsenit, kuid kaotas juhuslikult omamaalase Mildenhauerile. Seda

võitsid omakord rootslased Wennergren ja Thorén. Roving, kes mängus tugevam ei ole kui Mildenhauer ja Wennergren, on neist vastupidavam, mille tõttu ta ka finaali pääsis.

Teisel poolel läks võidurikkalt algusest lõpuni Dr. von Kehrling, võites sarnaseid tugevaid vastaseid, nagu Demasius, Bergmani, Peterseni ja Anderssoni. Lõpumäng peeti v. Kehrlingi ja Rovingi vahel, mis eelmise kasuks lõppes.

Vahe- ja lõpuvõistluste tagajärjed olid: Roving—Moldenhauer 4—6, 7—5, 6—2, 8—6; v. Kehrling—Demasius 6—1, 6—4, 0—6, 6—2; v. Kehrling—Roving 6—4, 6—4, 6—3.

Üksikmäng naistele.

Ka siin oli hulk Euroopa paremaid: endine ilmameister pr. Galvao, pr. Fick ja pr. Neppach (Saksa), pr. Strömberg (Rootsi), prl. Meyer (Daani) ja teised.

Esimel poolel oli võidukindel prl. Strömberg, kes finaali pääsis, lüües Galvaot, Hagelini ja Magnussoni, teisel poolel pr. Neppach, kes kõiki oma vastaseid võitis, nende hulgas lõpumängus ka prl. Strömbergi.

Vahe- ja lõpuvõistluste tagajärjed: pr. Neppach — pr. Fick 6—2, 6—3; prl. Strömberg — pr. Galvao 6—1, 6—1; pr. Neppach — pr. Strömberg 6—1, 6—3.

Kaksikmäng meestele.

Omaette klassi kujutasid Rahe—Bergmann ja Demasius—Moldenhauer (Saksa), Bache—Roving (Daani), Thorén—Uttenreiter (Rootsi). Võidurikkad olid mõlemid saksa paarid, eriti löögivõimas Bergmann, kelle volleyd tagasitõrjumatud.

Vahe ja lõpuvõistluste tagajärjed: Rahe & Bergmann — Roving & Bache 9—7, 7—9, 7—5, 7—5; Demasius & Moldenhauer — Thorén & Uttenreiter 6—0, 6—4, 7—5; Rahe & Bergmann — Demasius & Moldenhauer 0—6, 6—2, 7—5, 6—3.

Sega kaksikmäng.

Teistest kõrgemal seisavad tuntavalt saksa paarid: pr. Galvao—Rahe ja pr. Hagelin—Bergmann, kuid ka sakslased pr. Neppach—Demasius ja daanlased pr. Meyer—Bache on hääd.

Vahe ja lõpuvõistluste tagajärjed: pr. Galvao & Rahe — prl. Meyer & Bache 6—4, 6—4; pr. Hagelin & Bergmann — pr. Neppach & Demasius 2—6, 8—6, 6—4; pr. Galvao & Rahe — pr. Hagelin & Bergmann 8—6, 6—1.

Kaksikmäng naistele.

Põhjamaad olid siin nõrgalt esitatud, mille tõttu sakslastel siin õige kerge võita

oli. Kõvemini suutsid ainult rootslased pr. Ekman — prl. Strömberg vastu panna, kes ka finaali pääsesid, kuid sääl visa võistluse järel külaliste paremust olid sunnitud tunnistama.

Vahe ja lõpuvõistluste tagajärjed: pr. Galvao & pr. Neppach — pr. Fich & prl. Magnusson 7—5, 3—6, 6—3; pr. Ekman & prl. Strömberg — pr. Hagelin & pr. Rahe 6—3, 6—3; pr. Galvao & pr. Neppach — pr. Ekman & prl. Strömberg 2—6, 6—2, 6—1.

Spordi ülevaade Ungarist.

Dr. Mamusich, Budapest.

Kergejõustik.

20. mail kontoriteenijate võistlustel: 100 m. Gerö 11; 800 m. Fonyo 1.59,2, Vogl 2.00,2; 2000 m. Grosz 5.49,7 (Ungari rekord); 300 m. Kurunczy 35,6 (Ungari rekord); 5000 m. Kultsar 15.56.8.

MAC (Magyar Athletic Club) võistlused 20. mail: 100 m.: 1. Gerö 10,9; 2. Juhasz 11,2; 3. Imbach (Shveits) 11,3. 200 m.: 1. Imbach 22,6; 2. Juhasz 23,0. 400 m. Fixl 50,8. 110 m. tõkkeid Püspöky 16,8. 200 m. tõkkeid Somfay 26,0 (Ungari rekord). 1500 m. Friebe 4.10,5. Kaugushüpe Haluska 684. Kõrgushüpe Gaspar 184. Ketas Csejthey 42.70.

Budapesti esivõistlus 25 km. jooksus: 1. Kiraly (Ungari) 1 tund 31 min. 53 sek., 2. Hempel (Saksa) 1 tund 38 min. 57 sek., 3. Franz (Austria).

BBTE miiting 27. mail: Kõrgushüpe Gaspar 183, kuulitõuge Csejthey 13,41, kaugushüpe Haluska 694, odaviske Gyrko 52.20, 200 m. Somfay 23,1, 4×400 m. MAC (Berats, Benedek, Juhasz, Fixl) 327,4 Ungari rekord.

MAC võistlused 2. ja 3. juunil. Osavõtjad ka rootslased, kel aga suuremat edu ei olnud ja II ning III kohtadega lepima pidid. 100 m. Gerö 10,9; 400 m. Kurunczy 50,1; 110 m. tõkkeid Püspöky 16,5; 800 m. Benedek 1.59,8; 1500 m. Nemethy 4.10; 3000 m. Nemethy 8.57,6 (Ungari rek.); 5000 m. Kultsar 15.47,2; kaugus-

hüpe Molnar 676; kõrgushüpe Serf 181; teivashüpe Hadhazy 340; odaviske Gyrko 52.60; kettaheide Csejthey 42.16; kuulitõuge Bedö 13.21.

Jalgapall.

MTK — I F C Nürnberg 1:0 (0:0). Mitte ilus, kuid huvitav mäng, kus mõlemilt poolt ainult kaitse hästi töötas. Ajajatest tegi ainult Orth vahel tehnilisi kunsttükka ja sünnitas elevust. I FC Nürnberg on peen meeskond, mängib kõvasti kuid mitte toorelt. Võidu otsustav värav saavutatakse II poolaja 14. minutil, kus Stuhlfaut välja jookseb ja Molnar tühja väravasse lööb.

West Ham United — MTK ja FTC kombineeritud 3:2 (3:1). Tänavused inglise karikavõistluse kangelased näitavad suurepäralist, kõrgetehnolist mängu. Ei pane siiski suurt rõhku kombinatsioonide iluduse, vaid enam otstarbekohasuse pääle. Silmapaistvad eriti äärmised ajajad. Väravavaht nii hääd, kui üldse olla võib. Kaitse mängib off-side taktikat, mis ungari ajajaid edukalt töötada ei lase.

15. minutil lööb Brown ungarlastele värava. 25 minutil tasub selle Molnar pääga Orthi söödust. 29. ja 32. minutil löövad Ruffel ja Brown 2. ja 3. värava. Teise poolaja 12. minutil murrab ungari ääreaajaja Senkey läbi ja söötab Patakyle. Inglise kuulutavad selle off-side'iks ja

jäävad seisma. Vahekohtunik ei anna aga vilet ja Pataky jookseb palliga võrku.

MTK — FTC mängisid „Magyar Kupa“ (Ungari karika) poolfinaalis 3:1 (1:1).

Praegune seisukord I klassis paremate meeskondade vahel on:

Mängud	Võidud	Otsus- tamata	Kas- tused	Värvavate vahekord	Punktid
1. MTK	21	16	3	2	58:15 35
2. ÜTE	20	15	2	3	48:10 32
3. FTC	21	11	8	2	31:17 30

Raskejõustik.

20 ja 21 mail s. a. Cesky Athletik Club „Hellas“ poolt korraldatud rahvusvahelised võistlused andsid järgmisi tagajärgi töstmises:

Sulgkaal: 1) Stadler (Wiin) kogusumma viies tõstes 405 kg. 2) Sulc (Praaga). 3) Zauner (Bratislava).

Kergekaal: 1) Matejicek (Praaga) 362,5 kg. 2) Mayer (Bratislava). 3) Rycl (Praaga).

Keskkaal: 1) Pstros (Praaga). 2) Peinlich (Bratislava) 3) Spanol (Bratislava).

Poolraskekaal: 1) Kramer (Wiin) 425 kg. 2) Jun (Praaga). 3) Nemecek (Bratislava).

Raskekaal: 1) Aigner (Wiin) 500 kg. 2) Skobla (Praaga) 465 kg. 3) Sic (Praaga)

Võistlustel kõige paremaid tagajärgesi saavutasid Austria esitajad: Stadler sulgkaalus ja Aigner raskekaalus ja nimelt: Stadler ühega rebimine 60 kg., ühega tõukamine 80 kg., kahega rebimine 80 kg., surumine kahega 70 kg. ja kahega tõukamine 115 kg. Viimane tõste oleks ilmarekordist 3 kg. parem olema. Aigneri tõsted olid 20+90+90+110+130.

J. K.

Sportimiseks tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,
V. Karja täñ. 5, Tallinnas.

**Otsekohe vabrikust
tellides saate Teile
spordiabinõud
kõige odavamini!**

O. Y. Urheilutarpeita,
Helsinki.

Esitajad Eestis:
H-ra J. Willemson, Tallinnas, tel. 10-02 ja
A Kukkk, Helsingis.

KODUMAALT

GÖTEBORG I KATSEVÕISTLUSED RASKE- JÕUSTIKUS.

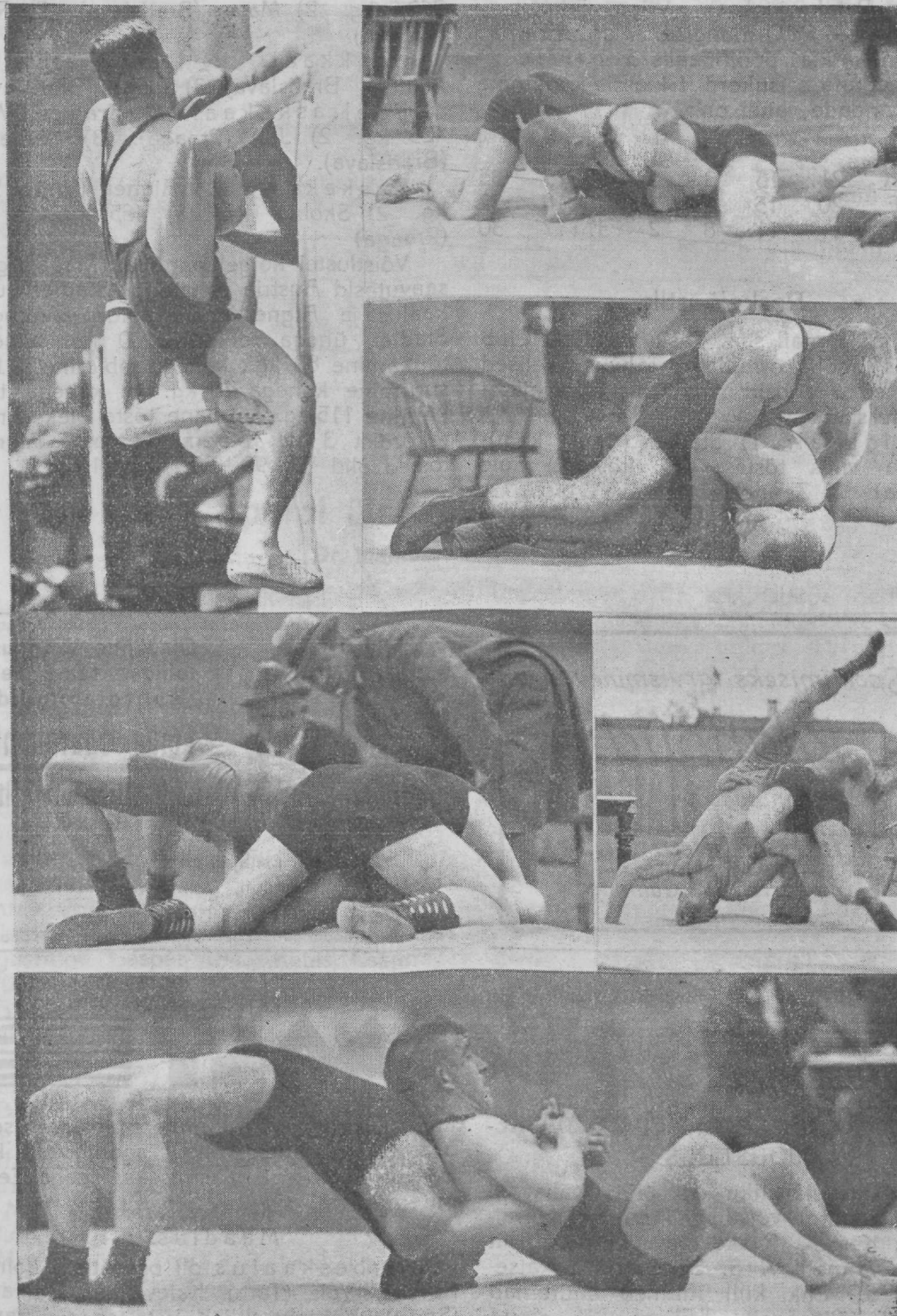
Eesti raskejõustiku edustajate väljavali-
kuks Göteborgi võistlusmängudele, korral-
das E. Kerge-, Raske- ja Veespordi liit
26. ja 27. mail V. S. Sport'i aias katse-
võistlused. Ehk küll mitmed suuremad
meistrid väljaspoolt Tallinna ei olnud
kohale sõitnud, nagu Neuland, Ternestin,
Kukk ja teised, olid võistlused siiski õige
huvitavad ja andsid häid tagajärgi, nende
hulgas ilma ja Eesti rekordisid. Üldiselt
oli võistlejate kogu harilikust väiksem,

kuid võimise poolest mitte madalam, sest
osa võtsid ainult need sportlased, kel
lootusi Göteborgi pääsmiseks, seega Eesti
paremad.

Maadlus.

Kärbeskaalus oli osavõtjaid kolm:
Kurvits, Volt (Tartu Kalev) ja Mihkalai
(Sport). Võitjaks tuli Kurvits, saades pare-
musvõidud mõlemilt, teiseks Volt.

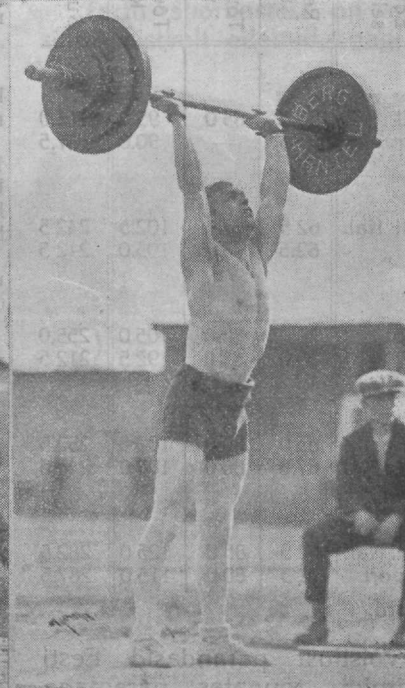
Sulgkaalus ei olnud Pütsepel (Tall.
Kalev) ühtki vastast, mille tõttu ta kerge-
kaalu üle läks ja säälgli hõlpsalt kõiki
võitis. Pütsep näib praegu suurepäralises

Göteborgi katsevõistlused maadlemises.

Ülevalt järjekorras: Kurvits hoiab Volti sillas; Pütsep kääneb Horneri õlad matile; Kusnets on Praksi kallal ametis; Kruusenberg murrab Rattasepa silla; Praks võidab Puksi; Kivi hoiab Sambliku sillas.

Akeli foto.

Göteborgi katsevõistlused tõstmises:

Ülemises reas; A. Puusaag tõukab ilmarekordi parema käega, 92,5 kg, H. Tammer tõukab kahega 125 kg. Alumises reas: K. Raag rebib ühega 72,5 kg, Akeli foto. V. Noormägi tõukab kahega 105 kg.

vormis olevat, ja ei ole vist liialdus, kui öelda, et ta ka meie teistest kaaludest oleks võinud võidurikkalt läbi sammuda. Kergekaalumeestest oli parem Kusnets (Tall. Kalev), kes võitis Puksi (Sport) paremusvõiduga, Kullisaart (Tall. Kal.) 6.15, Eigit (Tall. Kal.) loobumisvõiduga. Kusnetsist järgmistele kohtadele pääsesid Kullisaar ja Praks.

Keskkaal oli ootamatult nõrgalt esitatud. Puudus tänavune meister V. Ternestin ja R. Värter pidas paremaks Kruusenbergiga poolraskekaalus jõudu proovida. Võitjaks tuli A Ternestin (Sport), võites Villi ja Kivi (Tall. Kal.) 1.45 ja 6.50. Teiseks tulid Kivi ja Vill.

Poolraskekaalus oli ühejõuline võistlus Kruusenbergil ja Värteril, mis Kruusenberg vist ühepunktilise ülekaaluga võitis. Kolmanda koha omandas Rattasepp (Sport), kaotades Kruusenbergile 7.30 ja Värterile töövõiduga.

Tõstevõistluste tagajärjed olid

Osavõtja nimi ja kaal	Edustatav selts	Rebimine ühega	Tõukamine ühega	Tõukamine kahega	Summad
Sulgkaal					
Kõiv . . .	Tall. Kal.	55.0	65.0	95.0	215.0
Ernesaks . .	Sport	57.5	—	90.0	147.5
Kergekaal					
Schmidt . .	Tall. Kal.	62.5	77.5	102.5	242.5
Noormägi . .	"	62.5	75.0	105.0	242.5
Keskkaal					
Puusaag . .	Tartu Kal.	70.0*)	80.0	105.0	255.0
Riksa . . .	Sport	55.0	65.0	92.5	212.5
Poolraskek.					
Toom . . .	"	65.0	80.0	107.5	252.5
Hallop . . .	Tartu Kal.	67.5	80.0	100.0	247.5
Raskekaal					
Tammer . .	Tall. Kal.	72.5	85.0	125.0	282.5
Raag . . .	Sport	72.5	80.0	115.0	267.5

*) Eesti rekord.

Väljaspool võistlust parandasid Eesti rekorde: Schmidt, tõugates paremaga 81.25 kg. (kergekaal), Hallop, tõugates paremaga 87.5 kg. (poolraskek.) ja Tammer, tõugates paremaga 87.5 kg. (raskek.) Puusaagil õnnestus koguni paremaga tõukes uut ilmarekordi, 92.5 kg., panna.

*

NOORTE VÕISTLUSED.

Kevadise koolitöö lõpul on üle kogu maa terve rida noorte võistlusi ja olümpiaade peetud, mis kõik enamasti hästi õnnestanud on. Kahjuks ei luba meie lehe kitsas ruum kõiki saavutatud tagajärgi ära märkida, vaid peab leppima ainult paremate valikuga meile saadetud võistluskirjeldustest.

VIRUMAAKONDLISI NOORTE KERGEJÕUSTIKU VÕISTLUSI

peeti 26. ja 27. mail Rakveres kohaliku s. s. Kalevi korraldusel. Osa võtsid Narva, Rakvere ja Jõhvi õppurid — sportlased. Tagajärgedest oleksid paremad:

100 m.; Turp, Rakvere, 12,2; 110 m tõkkejooks: Turp 19,8 (Viru keskkoolide rekord); Kõrgushüpe: Värder, Rakvere 1.55 (Viru k. k. rekord), Kuiv, Narva, 1.53, Kivistik, Narva 1.50; Odaviske; Speek, Narva, 45.85, Värder 44.35, Koppel, Jõhvi, 43.12; Kuulitõuge: Brinkmann, Rakvere, 10.26; Kettaheide: Värder 34.10 (Viru k. k. rekord); teivashüpe: Turp 2.90 (Viru k. k. rekord); 60 m. naistele: Einstein 8,9; 100 m. naistele: Einstein 14,3; Kaugushüpe naistele: Einstein 4.47 (Viru k. k. rekord).

JALGPALLIVÕISTLUS

Viru maakonna reaalgümnaasiumi ja Narva I reaalgümnaasiumi meeskondade vahel lõppes 5:0 viimase kasuks.

— ek.

TÕRVA REAALGÜMNAASIUMI

kergejõustiku võistlusi peeti 27.-30. maini „Nooruspäeva“ puhul.

Parematest tagajärgedest oleks nimetada: 100 m.: Kaasik 12,5; Kuul: Madisson 11.66; Kaugus: Ots 5.41; Ketas: Madisson 32.64; Kõrgus: Anniko 1.45; Oda: Madisson 39.08; teivas: Kaasik 2.70, Tults 2.60, Jürisson 2.60.

Kahekäega kuulitõukes säadis J. Madisson uue Eesti keskkoolide rekordi tõugates 21.40 (11.66+9.74). Endine Ivaski oma 20.23.

— sp. —

VILJANDI KOOLINOORSOO KERGEJÕUSTIKU VÕISTLUSED

3. juunil.

100 m.: Tellisaar 12,3; Kuulitõuge: Grünberg 10.52; Kettaheide: Kiusalas 31.95; Grünberg 31.72; Odaviske: Grünberg 44.93; Reisenberg 41.90 (Grünbergi tagajärg on maakonna rekordist 1.86 m. parem); Kõrgushüpe: väljaspool võistlust Nahe 1.55; Kaugushüpe: Nahe 5.98, Kiusalas 5.87; Kolmikhüpe: Nahe 11.42, Kiusalas 11.36; 60 m. naistele: Kutti 8,7, Kõiva 8,8, Seermann 8,9; Kaugushüpe naistele: Kutti 4.03.

— e.

JÄRVA MOORTEPÜHA PAIDES

2., 3. ja 4. juunil.

Võistlustest võtsid osa Paide, Tapa ja Koeru reaalgümnaasiumide ja Türi täienduskooli õpilased, Paremad tagajärjed olid: 400 m.: Kuul, Tapa, 57,4; Valprit, Türi, 58,4; Odaviske: Altmann, Paide, 40.86; Kettaheide: Valprit 28.92; Kõr.

gushüpe: Adamson, Paide, 1,50; 100 m.: Usna, Paide, 11,9 (eeljooksus 11,4); 200 m.: Usna 24,1 (rekord); Valprit 24,4; 3000 m.: Laurson, Tapa, 10,05,1; 1500 m.: Laurson 4,33,4; Kolmikhüpe: Siidam, Paide, 10,80 (rekord); 4x100 m. teatejooks: Tapa meeskond 51,4; 60 m. naistele: Usav, Türi, 9,0; kaugushüpe naistele: Tombak, Türi, 375.

Pildur —

VALGA III NOORTEPÜHA KERGEJÕUSTIKU VÕISTLUSED.

Osa võtsid ka Tõrva reaalgümnaasiumi õpilased. Tõrva viskemeister Madisson vigastas kaugushüppe juures naelkingaga oma kätt, mille tõttu oma täit võimet visketes ei saanud näidata. Üldiselt lonkas võistluste korraldus.

Paremad tagajärjed olid:

100 m.: Kaasik, Tõrva reaalgümnaasium, 11,9, Leinbock, d-o, 11,9, Leepin, Valga läti keskk. 12,0; Kuulitõuge: Madisson, Tõrva r. g., 1101; Kaugushüpe: Leepin 5,60; Ketas: Madisson 30,45; Kõrgushüpe: Tuults, Tõrva r. g., 1,48; teivashüpe: Neumann, Valga r. g., 2,53; Kolmikhüpe: Pöder, Valga r. g., 10,58.

Päälle kergejõustiku võistluste peeti veel jalgpallivõistlus Valga keskkoolide koondatud meeskonna ja Tõrva reaalgümnaasiumi meeskonna vahel, mis 4:0 eelmise kasuks lõppes.

—sp—

TARTU NOORUSPÄEVA VÕISTLUSTEL

on Steinberg hüpanud kõrgust 1,65, Rähn kolmikut 12,08, oda heitnud Laurson 47,29 ja Mitt jooksnud 3000 m. 9.57,5.

Viimased kolm saavutust on Tartu keskkoolide rekordid.

*

JAHTSPORT.

10. juunil korraldas Jahtklubi omavahealise võidusõidu konsul Bergi rändava karika päale. Sõidukaugus — 15,3 meremiili. Võistlusest võtsid osa 6 jahti, milledest 2 havarii tõttu ei lõpetanud. Esimesena lõpetas võistluse „Avanti,“ omanik F. Annik, ajaga 2 t 40 min. 03 sek., kuid auhindade jagamisel tuli kohale, purjepinda ja jahti vanadust arvesse võttes, „Äsa“, omanik H Anto, väljaarvatud ajaga 2 t. 46 min. 03 sek., teiseks „Maria,“ omanik E. Puhk 2 t. 50 min. 56 sek., kolmandaks „Sigrid“ omanik F, Vershbitsky, ajaga 2 t.55 m.40 sek'

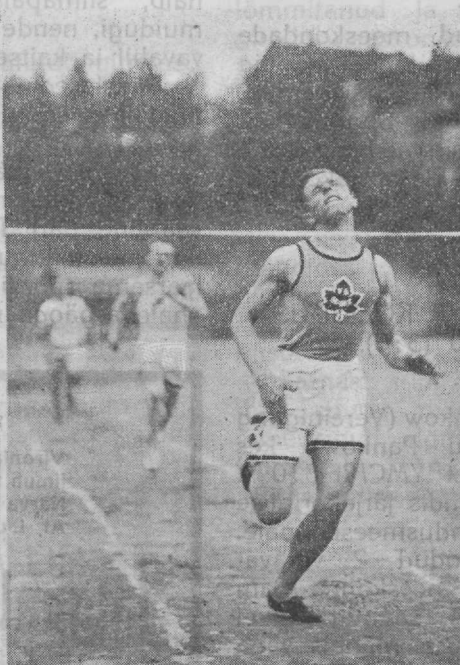
*

TARTU KALEVI RAHVUSLISED VÕISTLUSED

10. ja 11. juunil.

Päälle kohalikkude seltside sportlaste on võistlejateks veel Tallinnast Tammer (Kalev) ja Küttime (Sport). Võistlusi takistas osaliselt vihma sadu, mille tõttu neid üks päev kavatssetust hiljem tuli alata.

Tartu sportlastest on mitmed tänava silmapaistvalt edenud, nagu Neumann ja

Tartu Kalevi rahvuslised võistlused.

Vasakult: Kalkun kettaheites, Küttime võidab 400 m., Tammer kuulitõukes.

J. Martini ülesvõtted.

Kalkun, kes tõsisteks vastasteks on saanud päälinna meistritele ja neid isegi võidavad. Nii pidi Nelipühil võidetuna tõkkejooksus lahkuma A. Klumberg ja nüüd kettaheites Tammer. Mõlemad Tartu sportlased kuuluvad juba kahtlemata rahvusvahelisse liiki ja võivad lähemas tulevikus meie sportlase eliidi esiritta tõusta. Ka lootustandvate noorte juurdevool on suur, nimetada oleks Rähni, Ilvest, Mitti ja Feldmanni.

Võistluste tagajärjed olid:

100 m.: 1. Neumann (Ak. Sp. kl.) 11,9; 2) Küttem (Sport) 1 $\frac{1}{3}$ m järel; 3. Vaha (Tartu Kalev. 2 $\frac{1}{2}$ m. järel.
400 m.: 1. Küttem 55,5; 2. Vaha 3 m. järel; 3. Neumann,
1500 m.: 1. Jucevicz (Ak. Sp. kl.) 4.40,0; 2. Mitt (Tartu Kalev) 4.44,8; 3. Reimann 4.50.

5000 m.: 1. Ilves (Ak. Sp. kl.) 17.16; 2. Mitt 17.18; 3. Jucevicz.

110 m. tõkkeid: 1. Neumann 18,3; 2. Saat (Tartu Kalev) 2 m. järel; 3. Tiitso (Ak. Sp. kl.) 3 m. järel.

Kaugushüpe: 1. Neumann 6.29 (Tartu rekord); 2. Rähn (Tartu Kalev) 6.13; 3. Saat 5.62.

Kõrgushüpe: 1. Neumann 1.66 (Tartu rekord); 2. Tiitso 1.60; 3. Saat 1.55.

Teivashüpe: 1. Martin (Tartu Kalev) 3.30; 2. Neumann 3.20; 3. Saat 2.80.

Kolmikhüpe: 1. Neumann 12.25 (Tartu rekord); 2. Rähn 12.10; 3. Saat 11.51.

Kuulitõuge: 1. Tammer (Tall. Kalev) 13.78; 2. Saat 11.14; 3. Feldmann (Ak. Sp. kl.) 11.02.

Kettaheide: 1. Kalkun (Tartu Kalev) 38.80; 2. Tammer 38.07; 3. Feldmann 34.04.

Odaviske: 1. Saat 48.14; 2. Puusaag (Tartu Kalev) 47.08; 3. Neumann 38.28.

JALGPALLI KROONIKA

SPORT — TJK 6:0 (2:0).

27. mail.

Sõprusmatsh mainitud meeskondade vahel andis mittedõbraliku tagajärje, liig suure ühe poole ülekaalu. Mängu tempo, mis kaunis aeglane oli, andis Spordile hää võimaluse oma kombinatsioone haruldaselt ladusalt läbiviia ja A. klassi rekordilist väravate arvu saavutada.

*

PANKOW — TALLINNA KOONDUS-
MEESKOND 4:0 (3:0).

31. mail.

Berliini meeskond Pankow (Vereinigung für Bewegungsspiele zu Pankow), kes võistlusreisul Riias säälsel YMCA't 8:0 ja Kaiserwaldi 3:1 võitis, andis järjekorralise sauna ka Tallinna koondusmeeskonnale. Kohe algusminutitel löödud 2 väravat halvastasid nähtavasti meie meeskonna mänguvõime. Meeskond ei saanud tervel mängu kestvusel hoogu ja mängis väga halba mängu, täielikku kokkumängu ja pääletungimise võimetust avaldades. Tervalt torkas silma ka meie meeste pikaldane jooks ja aeglus palli käsitlemisel. Üksikult meie mängijaid arvustada ei saa,

nende mängu tasapind oli kõigil ühetasane-halb, silmapaistvamad olid väärtused muidugi, nende loomupära kohaselt, värvavahil ja kaitsel.

Sakslased näitasid ladusat kokkumängu, madalate söötudega ja nobeda pallikäsitusega.

Käesolev mäng oli jälle kurb tõendus meie koondusmeeskondade impotentsist, vääriline pärl Turu—Tallinn, Viiburi—Tallinn jne mängude kees, kus meie populaarsema spordiala edustajad on pidanud „haleda näoga rüütli“ osaga leppima.

Vironia kirjastuse Narvas
ilmub trükist 1. juuliks s.a.
Narva S. S. Kalevi esimehe
Al. Lugenbergi poolt
kokkuseatud

Jalgpalli õperaamat

Saadaval
kohe päale ilmumist kõi-
gist raamatukauplustest.

Pankow meeskond

Käesoleva koondusmeeskonna koosseis oli:

	Lass (Kalev)		O. Silber (TJK)	
Javorsky (Sport)				
Klaos (TJK)	Rein (Sport)		Kaarmann (Kalev)	
Maurer (Sport)	Tell (Sport)	Pöder (TJK)	Anier (Kalev)	Joll (Kalev)

*

PANKOW — TJK 2:1 (2:0)

1. juunil.

Porise välja tõttu olid mängutingimused raskendatud, soodsamad aga meie vähem-arenenud tehnikale, mille tõttu sakslased ka silmapaistvat ülekaalu saavutada ei suutnud. Mängu initsiatiiv püsib isegi enam meie meeste käes, kes seda aga jõudude vahekorrale võrdselt väravatega fikseerida ei suuda. Kordub alaline nähtus: löögisaamatus vastase värava all, palli veeretatakse senni edasi-tagasi kunni löögivõimalus likvideeritakse.

Üldiselt mängis Klubi seekord siiski hoogsalt, tõeliselt kogu oma jõudu välja pannes ja tõstes jälle võistluses Sport'i vastu kõikuma löönud mainet.

*

BERLIINI MEISTERMEESKOND NORDEN-NORDWEST TALLINNAS.

Helevusrikkalt alanud tänavusele jalgpallihooajale tõi Berliini meistri, Norden-Nordwesti, külaskäik uut hoogu ja värskust juurde. Lätlaste, soomlaste ja poolakate järel, kes meid külastanud ja mitmeid kaunid sportlisi elamusi pakkunud, oli

sakslaste esinemine meeldivaks täienduseks, eriti Norden-Nordwesti. Kuna meil senni kontinendi paremad jalgpallimeeskonnad seitsme pitseri taga, ainelistel põhjustel, on seisnud, näivad meil tänavu jalgpallipubliku soojal osavõttel olud paranevat ja kaugemaid külalisi kutsuda riskeeritavat, — mis muidugi oma mõju selle spordiala arenemisesse avaldamata ei jäta.

Nüüd Norden-Nordwestist. Berliini meister! Ehk meie sportlased mitmel alal juba mitmeid Berliini ja mõndasugu muid meistreid on vallutanud, on jalgpall meil ikka lõmmitanud ja küürlenud, ja väljamaa meistermeeskondade päale vaikse imetluse ja kahetsusega vaadanud, endist kättesaamatult kõrgemaks neid pidades.

Seda üllatavamana ja julgustavamana mõjus aga seekordne kohtamine: 4 mängu suudetakse võrdlemisi tasakaalus, väravatevahekorraga 8:6 võõraste kasuks, läbi viia, neist üht isegi võites, üht pooleli mängides ja kahte ilma suurema võõraste üleoluta kaotades. See paistab juba edusamm olevat ja heledamat tulevikku enustavat.

Sarnast südi vastupanekut tuleb muidugi suurel määral julge, harukordselt õnnestunud alguse — Kalevi ja Norden-Nordwesti mängu arvele panna, mille juures nüüd peatume.

—

KALEV — NORDEN-NORDWEST

2. juunil 1:0 (1:0)

Euroopalikum mäng, mida üldse Tallinnas nähtud. Üllatuseks tunduvad meeskonnad ühejõulistena. Sakslaste tehnilisele üleolule on vastukaaluks meie sobivam kokkumäng ja erksus. Norden-Nordwesti

mäng seisab üldiselt enam individuaalse võimise avalduses kui ideaalses ühistöös, tõstes esile näit. vasakpoolset siseajajat Trotshinskyt, kaitsjat Mohnsi jne., keda hoolsalt markeerides aga ei näi raske olevat võistlust tasakaalus hoida. Mängijapoolte võrdne arenevus, pääjoontes sarnane võistlustaktika ja vahekohtuniku M. Adleri eeskujulik juhatus on tegurid, mis mängu meie tüübiliste hulgast kõrgemale tõstavad. Vastastikune korrektsus ei luba võistlejaid langeda toorustesse, vaid tiivustab nende mõttelendu ja muudab mängu veetlevaks kombinatsiooniahelaks.

harilikust tasapinnast. Puudust katsutakse kõva tempo ja ägedusega kinni katta, kuid sakslased vastavad samavääriselt, lähevad paiguti nõrgalt orienteeruva vahekohtuniku tõttu õige tooreks ja mäng omandab skandaalse iseloomu, mis publikutki närvitsema ajab.

Esimesel poolajal on sakslased tuntavas ülekaalus, viies segadusse vastasmeeskonna ja lüües 18. ja 43. minutil väravad. Teisel poolajal on aga osad vahetatud, sakslastel tuleb kaitseseisukorraga leppida ja ainult pääletungimishiilide tagasitõrjumisega rahulduda. Lõpuks aga jääb

Norden-Nordwesti meeskond

Akeli foto.

Mängu käigust. Esimese poolaja algupoolel ettevaatlik mäng, tunda enam berlinlaste üleolu, võistluses aga kasvab kalevlaste võime ja muutub päale 20. minuti kestvaks pääletungimiseks, 40. minutiks ääreaajate kombinatsioonist mängu otsustavat väravat andes. Värava lööja on Brenner.

Ka teise poolaja algul on kalevlased mängu valitsejad, ei suuda aga oma võitu enam suurendada vastaspoole kaitse tubliduse tõttu. Mängu lõpul on sakslased ülekaalus, näitavad tõelikku paremust, kuid ei suuda meie visa vastupanekut murda — kunni vahekohtunik võistluse arvurikka päältvaatajatekogu rõõmukäral lõpetab.

*

NORDEN-NORDWEST — V. S. SPORT
2:1 (2:0)
3. juunil.

Ehk küll Kalevgi mõne reservmängijaga mängis, on Sport mõne oma tusedama jõu puudumise ja kaitsja Roosti vigastamise tõttu tuntavalt madalamal omast

nende vastupanekki loiuks, jõud rauged ja 2 minutit enne lõppu lööb Spordi parempoolne siseajaja Paal ägeda läbimurdega tasuvärava. Teist ei jõuta enam anda.

*

NORDEN-NORDWEST — TJK 3:1 (3:0)
4. juunil.

Sakslased, kes seekord nõrgema koosseisuga mängivad, hoides paremaid jõudusid tasuvõistluseks Kaleviga, on ometigi tuntavas ülekaalus, suuremas vast kui see väravates väljendub. Kaotust vähendab klubi kaitsjate õnnestunud off-sidetaktika. Esimene poolaeg on täielikult sakslaste oma, osa teistki, kuid lõpupoole väsisvad nad ja klubi parempoolne siseajaja Jürgenson suudab 30 minutil ühe värava tasuda.

*

TASUVÕISTLUS: NORDEN-NORDWEST
— KALEV 3:3 (3:1)

5. juunil.

Saksa meeskond, kes „puhtalt“ tahtis nähtavasti oma külaskäiku lõpetada, kut-

sus Kalevi uuele, revanshvõistlusele. Önn paistis ka sakslastele igatpidi naeratavat, ühe parema Kalevi mehe, Kaarmanni, puudumine, hää loosi läbi võidetud soodsad loodustingimused — kõva tuul ja hele päike — näisid neile võitu kindlustavat. Kohe algusminutitel õnnestub neil veidi kohmetut Kalevi kaitset petta ja 4 minutiga kahte väravat lüüa. Siis toibub pikka-mööda ka Kalev ja hakkab pääle suruma, kunni tal Röksi läbi õnnestub 15. minutil üht väravat tasuda. Pääle selle püsib Kalev ülekaalus, olgugi et poolaja lõpul veel ootamatult ühe värava saab.

Teisel poolaja algul paistavad kalevlased veidi löödud meeleolus olevat, päälungimine ei sobi. 20. minuti järel jõuavad siiski ta ajajad paar korda õige kar-

V. S. SPORT — NARVA VÕITLEJA
mängisid 10. juunil tagajärgena 4:0 (2:0).

*

V. S. SPORT — KJF 1:1 (1:0)

KIF (Kronohagens Idrottsföreningen) on tänavune Helsingi meister, seega kevadine parim Soome meeskond. Meeskonnast puudusid kaks paremat mängijat, kes samal ajal Kristiaanias Soome liidumeeskonnas mängisid. Kahe mehe puudumine ei tohiks oluliselt mõjuda meeskonna mänguvõime pääle, see aga näitas üldiselt väga nõrka mängu, meie omast madalamat.

Esimesel poolajal oli pärituulega Sport täielikult ülekaalus, pommitades kogu aeg Soome väravat, nii et soomlased üle poole

„Polonia“ meeskond

Akeli foto.

detavasse lähedusse Saksa väravasse, ei saavuta aga tagajärge. Ühel nende kasuks antud nurgalöögil, tõukab üks sakslane karistuslõõk toorelt üht kalevlast, mille eest karistuslõõk antakse. Sakslased protesteerivad ja väravavaht lahkub väravast. Täiesti õigustatud pall toimetatakse aga võrku. Nüüd saab Kalev hoogu, hakkab energiliselt publiku kiiduavalduste all pääle suruma ja suudab Röksi näol 36. minutil võlgneva värava tasuda. Võitu enam ei suudeta saavutada.

*

AKADEEMILINE SPORDIKLUBI — TARTU
EESTI NOORSOO SELTS

mängisid 3. juunil Tartus 4:2 eelmise kasuks.

*

väljagi ei pääsenud. Ainult hää õnne pääle jäi väravate arv nii väikseks. Teisel poolajal suudavad ka soomlased mõnda päälungimist ette võtta ja üht palli väravapostist põrgates võrku lüüa.

*

E. S. S. Kalev — KIF 2:1 (1:1).

17. juunil.

Ehk küll soomlased omale esimese poolaja pärituulega valivad, ei suuda nad mingit ülekaalu saavutada. Üks kaugeltlöödud pall sattub väravavahi käte vahelt võrku, tasutakse aga mõne minuti pärast samal teel.

Teine poolaeg on tervena Kalevi ülevõimu all, kuid väravad lüüakse ainult üks, olgugi et kindlaid võimalusi selleks oli 6-7.

Ei ole vist kaugel aeg, kus Soome meeskonnad meilt suuremate kaotustega lahkuma peavad.

*

JALGPALL KOHILAS.

Juba vara kevadel tänavu olid „Püsivuse“ jalgpalli meeskonnad tegevusel ning on rida võistlusi päälinna meeskondadega pidanud. Viimastel võistlustel on märgata neil kena mängu, mis tuleb Kuulmanni (Kapsa) arvele panna, kes poiste seas energilist tööd on teinud. Huvitavaks mänguks tänavu oli 9. juunil Kohilas Eesti Politsei meeskonnaga, kes ootamatul. Püsivusele tagajärjega 2:0 poolaeg 0:0, nurjalööki vahekorid 5:2 Püsivuse kasuks, kaotas.

„Püsivuse“ võitu tuleb haruldaseks pidada, sest Politsei meeskonnas mängisid kaasa mitmed paremad päälinna A klassi mängijad, nagu Javorsky, Ramler, mõlemad Põdrad, Kihlefeldt, Arro ja teised B klassist. Kuuldavasti tahavad politseinikud tasuvõistlust lähemal ajal pidada.

*

M. ANDREESEN

MEESTERANVA KÄTSEPAÄRI

TALLINN, RATASKAEVU TÄN. 14.
KÕNETR. 17—54.

INGLISMAA — ROOTSI

mängisid pääle esimese matshi, mis teatavasti Inglismaa kasuks 4:2 lõppes, veel mitteametliku tasuvõistluse, mis aga samuti Inglismaa kasuks 3:1 lõppes.

*

QUEENS PARK, GLASGOV

parim Inglismaa asjaarmastajate meeskond on võitnud külaskäigul Stokholmi koondusmeeskonda 2:0 ja kaotanud AJK-le 2:1.

*

HIDDERSFIELD TOWN

üks parem Inglismaa elukutseline meeskond on kaotanud Kopenhaagenis Daani meistriile, B. 93, 4:3, kuid võitis tasuvõistluses 6:1.

*

HELSINGI MEISTRIS

tuli tänavu Kiffen, lüües lõpuvõistluses Palloseurat 3:0 (2:0).

*

LEIPZIGI WACKER

kes Soomes võistlusreisul oli, on pääle varemmainitu tagajärje võitnud Viiburi koondusmeeskonda 3:1, kaotanud Turu koondusmeeskonnale 3:2 ja Helsingi koondusmeeskonnale tasuvõistluses 0:2.

*

TSHEHO-SLOVAKIA — ITAALIA

mängisid Praagas 5:1 (4:1). See oli itaalaste esimene kaotus pääle Antverpeni.

*

SAKSAMAA — SHVEITS

mängisid Baaselis 2:1 (1:0).

*

ROOTSI — AUSTRIA 4:2

on mänginud Göteborgis 11. juunil üllatavalt tuntava ülekaaluga eelmise kasuks. Kõrgeklassilised austrialased pole tunnud endid ühtigi kodus olevat libedal väljal, komistanud ja kukkunud tihti ja olnud sunnitud vigastuste tõttu lõpupoole 9 mehega mängima.

*

NORRA — SOOME 3:0 (1:0).

Mängu peeti Kristiaanias. Ka Soome oli sunnitud teisel poolajal 9 mehega mängima, kuna kaitsja Vickström ja poolkaitsja Stormbom vigastada said.

*

JUGOSLAAVIA — RUMEENIA

on mänginud 2:1.

*

MITMESUGUST

GÖTEBORG I KATSEVÕISTLUSED SOOMES.

100 m. R. Halme 11,1 (L. Härö kolmas); 200 m. H. Drisin 22,7 (L. Härö 1,5 m. j.); 400 m. E. Vilén 49,9; 800 m. G. Jansson 1.59,3, N. Järvelä 1.59,9; 1500 m. G. Jansson 4.04,2; N. Järvelä 4.04,8, E. Katz 4.04,8; 3000 m. S. Tala 8.51,9; 110 m. E. Vilen 16,0; Kaugus V. Tuulos 6.58; kolmik V. Tuulos 15.03; kõrgus H. Gädä 1.70; teivas Y. Helander 3.60; kuul (par.) H. Torpo 13.64; kuul (summa) H. Torpo 24.41 (13.64 + 10.77); ketas (par.) V. Niitymaa 43.82; ketas (summa) 81.99 (43.82 + 38.17); oda (par.) P. Johansson 61.76, J. Saaristo 60.16; oda (summa) J. Saaristo 112.39 (60.16 + 52.23) Soome rekord; vasar E. Eriksson 43.18; raskus J. Petterson 9.03; 10-võistlus J. Yrjölä 6851,26 p.

*

GÖTEBORG I KATSEVÕISTLUSED ROOTSIS.

100 m. Lindqvist 11,0; 200 m. Lindqvist 22,1; 400 m. Lindqvist 50,1; 800 m; Hultin 2.00,0; 1500 m. E. Vide 3.58,1. 5000 m. E. Vide 15.16,3; 10.000 m. E. Backmann 33.15,5; 110 m tõkkeid S. Petersson 15,9; 400 m tõkkeid E. Peterson 59,0; kaugus E. Abrahamsson 6,90; kõrgus H. Johansson 1,80; kolmik F. Jansson 14,56; teivas Rydberg 360; kuul B. Jansson 25,94 (13,89 + 12,05); ketas A. Eriksson 79,59; oda Lillier 105,87; vasar Lindh 47,67; raskus O. Sköld 10,65.

*

GÖTEBORG I KATSEVÕISTLUSED SAK-SAMAAL.

100 m. Houben 10,8; 200 m. Houben 22,4; 400 m. Neumann 52,5; 800 m. Pelzter 2,01; 1500 m. Langkutsch 4 11; 5000 m. Walter 15,50; 110 m. tõkkeid: Kasten 15,5; Kaugushüpe Schumacher 7,23; Kõrgushüpe Huhn 179; kuulitõuge Hähnchen 13,28; Kettaheide Steinbrenner 41 16.

*

AMEERIKAS

on Joie Ray jooksnud maili 4.14,8 ja Bar-kes 120 y. tõkkeid 14,8.

*

JOHNSON JA LENGLEN ON ILMA- MEISTRID TENNISES.

Tänavustel maailmaesivõistlustel Pariisis võitsid lõpumängudes: naistele — Lenglen (Prantsus) — Mc Kane (Inglis) 6—2, 6—3 ja meetele Johnson (Ameerika) — Vasher (Belgia) 4—6,6—2, 6—3, 4—6, 6—3.

*

UUED TSHEHI REKORDID.

100 m. Linka 10,9; 220 y. Linka 23,4; 110 m. tõkkeid Jandera 16,4; 1000 m. Vohralik 2.38,4; 3000 m. käik Plichta 14,00; kõrgus Bulin 1,86; teivas Ivo 3,76.

*

ITAALIA REKORDI TEIVASHÜPPES on säädnud Lambiasi tagajärjega 350,5.

*

Rätsepa tarvituste kauplus

S. S. Orloff,

S. Karja tän. 10,
Tallinnas,

soovitab spordimeestele
omast ladust:

hääd inglise ülikonna-, fraki-,
smokingi- ja voodririidet, kui ka
kõiksugu muid rätsepa tarvitusi

ILMAREKORD 20 KILOMEETRIS.

Daani kestvaajooksja Axel Jensen jooksis Aarhusis 20 km. 1.06.51, mis Tatu Kolehmaise ametlikust ilmarekordist 1.07,40,2 tuntavalt parem. lensenist on aga varem veel Ahlgren, Mattsson ja Magnusson paremaid aegu näidanud, mis kõik senni kinnitamata.

*

EDWIN WIDE
on jooksnud 1500 m. 3.59,5.

*

PAREMAD TAGAJÄRJED SOOMES.

Nurmi on jooksnud vihmase ilmaga 5000 m. 15.00,7. Häädtes tingimustes oleks võinud aeg 14.40 olla. Ketast on heitnud Niitymaa 44.34. Pekka Johansson, kes tänavu soomlastest parim, heitnud oda 59.63, Hannes Kolehmainen 25 km. 1.25,33.

Tuulos, kes näib ilmarekordilises vormis olevat, hüppas Vaasas, kolmikut 15 3/4 ja kaugust 701. Vilen on jooksnud Loviis 400 m. 50.8.

*

V. Resev-Resel

Toompuiestee 19, Tallinn.

Kõnetraat 20-19

Soovitab: jalgpalle, jalgpalli saapaid, basket- ja volleypalle, võrke, rekete, tennisipalle, kettaid, odasid, kuule, trikoosid, naelkingi ja igasuguseid spordi ja võimlemise abinõusid.

Esitajad:

Pärnus,	võiml. õp. F. Nordgren,	Lõuna tän. 14.
Rakveres,	„ „	K. Lieberg,
		Tartu tän. 5.
Kuressaares,	„ „	Elmik, gümn.
Viljandis	„ „	Pihlak, „

WIINI ESIVÕISTLUSED TÕSTMISES.

Kärbsekaal: Franz Strobl 325 kg. (52.5 rebimine ühega, 65 tõuge ühega, 67.5 rebimine kahega, 67.5 surumine kahega, 85 tõuge kahega). Sulgkaal: Andreas Stadler 425.5 kg. (72.5, 70, 85, 70, 110). Kergekaal: Wilhelm Schindelegger 438,5,

(70, 80, 80, 77.5, 125.5). Kesikkaal: Raimund Jahn 438.25 (67.5, 77.5, 80, 80, 125). Poolraskekaal: Sebastian Haberl 484 kg. (80, 90, 95, 80, 130). Raskekaal: Franz Aigner 534 kg. (85, 90, 90, 110, 150).

Tõstete eest, mis prantsus süsteemi järel tehtud, nagu Aigneri ühega tõuge, loetakse Austria määruste järel 10% kogusummasse rohkem.

*

PARIISI SUURTEL RAHVUSVAHELISTEL

mis Cercle Athletic Generaux generaalproovina Pariisi olümpiamängudeks korraldas ja millest päale prantslaste veel inglased, belglased, tshehid, shveitslased, itaallased, hollandlased, poolakad, hispaanlased, rootslased ja ungarlased osa võtsid, olid tagajärjed:

100 m.: 1) Brochard, Belgia, 10,8; 2) Abrahams, Inglis, 20 sm. järel; 3) Gerö, Ungari.

200 m.: 1) Brochard, Belgia, 22,4; 2) Abrahams, 3) Thwaites, Inglis.

400 m.: 1) Kurunczay, Ungari, 50,0; 2) Gouilleux, Prantsus, 50,1; 3) Fixl, Ungari.

800 m.: 1) Martin, Shveits, 1.56,0; 2) Gouilleux 1 57,5; 3) Paulen, Holland.

1500 m.: 1) Macdonald Inglis, 4.01,2; 2) Virjath. Prantsus, 4,01,8 (rekord); 3) Ferrario, Itaalia.

3000 m.: 1) Duquesne, Prantsus, 8.42,8 (rekord) 2) Negri, Itaalia, 8.47,4; 3) Nemethi, Ungari, 8 48,4.

5000 m.: 1) Duquesne 15.07,6; 2) Guillemot, Prantsus, 100 m. järel; 3) Dolques, Prantsus.

10000 m.: 1) Fmbrosini, Itaalia, 32.46; 2) Manhes, Prantsus, 32,53; 3) Digues, Hispaania.

110 m: tõkkeid; 1) Bernhard, Prantsus, 15,8; 2) Drohin, d:o, 16,2

400 m: tõkkeid: 1) Arnaudin, Prantsus, 57,4; 2) Somfay, Ungari, 57,8

Kaugushüpe: Thwaites 686. Kõrgushüpe: 1) Levden, Prantsus. 184; 2) Gaspar, Ungari, 180. Teivashüpe: Ivo., Tsh. Slovakkia, 356. Kuu: Narancic, Tsh. Sl., 13 33. Ketas Czeythey, Ungari, 40.93. Oda: Czeythey, 55.60.

*

SOOMLANE KRAEMER

on Marseilles võitnud kõrgushüppe tagajärjega 180.

*

ERMINIO SPALLA

on võistluses Euroopa raskekaalu meistri nime päale lõonud Van der Veeri. Esi-mene on itaallane, teine hollandlane.

*

FENOMENAALNE TÕKKEREKORD.

Ameerikast, Jowa Cityst, teatatakse et üliõpilane Charles Brooking on jooksnud 220 yardis tõketega uue ilmarekordi ajaga 23,4 sek. Endine rekord oli pandud Wendelli poolt 1913 ja korratud Simpsoni poolt 1916, ning oli $\frac{2}{10}$ sek. halvem.

*

HARRY EDWARDS VÕISTLUSVÕIMETU.

Üks parmaetest Euroopa lühidamaajajooksjatest, H. Edwards, läinud aastal kolmekordne Inglis meister, on ühel üliõpilasvõistlusel venitanud oma jalasooned välja, mis teda vähemalt käesolevaks aastaks võistlusvõimetuks teeb. E. kannatas juba varem sarnase vea all ja kandis mineval suvel Inglis esivõistlustel isesuguseid plaastreid jalge pääl, ülevalt kunni alla, mis jalgu kaitsesid.

*

AMEERIKLANE HUBBARD,

on võitnud ühel üliõpilasvõistlusel kaugushüppe tagajärgjega 7.60 ja tõkkejooksu 15,4.

*

AMEERIKA ÜLIÕPILASESIVÕISTLUSED.

100 y. Lever 9,8; 220 y. Lavejoy 21,8; 440 y. Woodring 48,4; 880 y. Helfrich 1.55,8; 1 mail Kirby 4.17,8; 110 y. tõkkeid Thomson 15,5; 220 y. tõkkeid Taylor 23,8; kõrgushüpe Brown 192; kaugushüpe Commis 742, Rose 731; teivashüpe Norris ja Owen 389; kuul Hills 14.55, ketas Neufeld 42.35, oda Storer 60.68.

*

RAHVUSVAHELISED VÕISTLUSED
KRISTIAANIAS,

millest ka meie parem sportlane Klumberg osa võttis, andsid järgmisi paremaid tagajärgi:

200 m. Carr (Austraalia) 22,5; kaugus Klumberg 7.20,5; ketas kahe käega Trandem (Norra) 75.75; 800 m. Lundgren (Rootsi) 2.00,2; 100 m. Carr 10,9; kuul kahe käega Trandem 23.16; kepp Hoff (Norra) 4.01; 3000 m. Nurmi (Soome) 8.43,6; oda kahe käega E. Thorpe 106,76; kolmik Holz (Saksa) 14.55; 400 m. Engdahl (Rootsi) 49,7; 5000 m. Nurmi 15.00,2.

Toimetusele saadetud kirjandus.

Kehaline kasvatus. Võimlemismängud. Vihk II. Liidu jalgpall. Sõjaväe õpetuskomitee väljaanne 1923.

Ülitarvilik raamat igale jalgpalliharrastajale. Sisaldab kõigeuuemaid (1923 a.) ametlikka määrusi jalgpalli alal, selgitavate diagrammidega „kõrval“ juhtumise (off-side) kohta ja oskussõnadega inglisi ja prantsuse keeltes

JÄRGMINE „EESTI SPORDILEHE“ NUMBER

ilmub pääle Göteborgi võistlusmängude koguka albumina ja sisaldab täieliku ülevaate neist, nii pildis kui sõnas.

Kõige parem sõber sportlastele

on

Lauve

shokolaad,

*sest tema on sportlastega ühes enne ja pärast
wõistlust, kui ka wõistluse ajal.*

TARVITAJAD!

Kas olete järelemõetlunud, et ostes kaupu erakauplustest, Teie vabatahtliselt annate suure osa oma sissetulekust üksikute rikastamiseks?

Ainult siis on Teil võimalus majapidamises kokkuhoida ja kõik kasu elatustarbete ostust omale saada kui lähema tarvitajate- ehk majandusühisuse liikmeks astute ja kõik kaubad oma ühisusest ostate.

Ühistegelised ettevõtted on aidanud kaubahinnad allasuruda ja on alati valvel, et neid keegi ebaloomulikult kõrgendada ei saaks.

Ühisustele muretseb kaupu peajaslikult otse valmistajatelt ühisuste oma suurkaubandusline ostu-müügi, oma tööstuse ja nõuande keskkohas

Eesti Tarvitajate Keskühisus

Tallinn, Viruvärava puistest 15.